

Vi ses i morgen

Journalisten Eva Jørgensen har i enhver forstand stået distancen i sin beretning om sin mands sygdom og død. Pårørendeberetning, portræt og selvportræt forenes i en fremragende bog.

Over for de rigtig gode læseoplevelser kan man godt føle sig så ydmyg, at det næsten ikke kan komme på tale at fælde dom. Lidt den følelse melder sig oven på Eva Jørgensens "Vi ses i morgen". Bogen udkom hos Rosinante her i efteråret, er blevet omtalt (og rost) i alskens medier og tegner i øvrigt til at blive en stor læse- og salgssucces.

Forfatteren er kendt tv-journalist, og det spiller givet en rolle for interessen. Men bogen kan klare sig helt på egne betingelser: Den gode, om end tragiske historie. Forfatterens evne til at sanse og reflektere. Og den formidable, på én gang poetisk nænsomme og pinagtigt skrappe formidling af forløbet, der tillader os læsere ikke alene at være med på sidelinjen undervejs, men helt inde under huden.

"En pårørendes beretning", siger bogens undertitel. Ergo er der en patient, nemlig Eva Jørgensens mand Steffen. Både hun og han i begyndelsen af fyrrerne, et nyt kærlighedsforhold, den modne lykke med masser af fremtid i sig: en forestående vielse, det første barn på vej.

Men den onde skæbne banker på, netop som bogen begynder. Små, ufri-villige muskelbevægelser hos Steffen viser sig *ikke* at være harmløse tegn på stress eller overanstrengelse, men de første symptomer på sklerosesygdommen ALS. Steffen forlanger kortene lagt på bordet, og med hustruen ved sin side bliver de ved lægesamtalen på

Rigshospitalet delagtiggjort i både diagnose og udsigter. Uhelbredelig, ingen behandling, kun lindring, gennemsnitlig overlevelsestid to-fire år.

Fra diagnosen stilles i maj 2005, går der kun knap et år, før Steffen dør.

Mine egne idealer

Udvendig set bringer fortællingen om dette år vel, hvad man kan forvente: Det følelsesmæssige kaos, angsten, benægtelsen osv. Hvordan får vi det fortalt til familie, venner og kolleger? Hertil vidnesbyrdet om Steffens forvandling fra "en 95 kilo tung motor med kræfterne fordelt på 190 centimeter", sportstrænet, en dagsordenssætter, til den stadig mere hjælpeløse patient, der kæmper med at spise og synke, som mister talens brug, hvis krop ikke lystre mere, hvis hus befolkes af hjælpere, hvis liv andre i stigende grad sætter rammerne for.

To stærke personligheder, hans og hendes, trækker imidlertid beretningen langt ud over det banale. Sammenhold, så langt evnerne rækker, viljen til at bevare meningsfuldhed og dele oplevelser, hvor svært det end er.

Samtidig parløbets voksende umulighed og ikke mindst Eva Jørgensens mod til at se det i øjnene undervejs og siden nedfælde sine forbudte tanker og følelser på papiret. "Mine egne idealer og forventninger holder ikke stik", sammenfatter hun det et sted, da hun tænker tilbage på nedturen.

Det er ord, der dækker over mange oplevelser i forløbet og bevægende øjeblikke for læseren. Den mand, hun elsker, og som bogen også er en kærlighedserklæring til, er jo samtidig ham, hun styrer mere og mere uden om, ham, hun må forkaste, gå bag om ryggen på.

Ét eksempel: De to bliver forældre midt i forløbet og kan skubbe noget af det forfærdelige bort til fordel for det fremtidshåb, et lille barn også er billede på. For Eva er det en glæde at se Steffen holde barnet, det er far og søn og en slags normalitet, indtil den dag, hvor Steffen taber barnet på gulvet og han ikke får lov at løfte rundt på ham længere. Eva fravælger Steffen og tilvælger sin søn, og det er hjerteskrænde.

Ved siden af dét spor og mange, mange andre er det en beretning om en familie i kontakt med og på godt og ondt afhængig af velfærdssamfundets social- og sundhedssystem. En ren lærebog for den, der en dag måtte havne i rollen som patienten eller den pårørende, men i øvrigt tankevækkende læsning for os alle.

Bogen gør indtryk, den er fremragende.

jc

Bogdata:

Eva Jørgensen: "Vi ses i morgen. En pårørendes beretning".
Rosinante, 2007. 235 sider. 249 kr.

